

Kedves Marosi Ernő,

bevallom, rosszul esett, amikor a *BUKSZ* 2006. nyári számában az alábbi megjegyzést olvastam az szlovákiai gótika művészettörténeti feldolgozását tárgyaló írásának (A szlovák[jai] gótika, 128–141. old.) zárásaként: „A *BUKSZ* 2005. nyári számában (151. old.) olvastam egy rossz mondatot, amelyet az eltörlés lázában égő recenzens idézetként illesztett be szövegébe, megfenyegetve a múzeumot: ha nem javul meg, »épp az történetik« vele, »ami a művészettörténet fogalmával: véget érhet«. A mondat azért rossz, mert a benne már címükben is félreértett Belting-pamfletek nem a művészettörténet *fogalmának*, hanem a művészettörténetnek a végéről szóltak. Ekkora tudatlanság láttán leküzdöttem magamban a késztetést, hogy feliratkozzam a folyóirat levelezői közé, s inkább megírtam a fenti recenziót. Ennek summázataként rossz hírt kell közölnöm a gyászolókkal: a középko-

ri művészettörténet-írás itthon és Közép-Európában nem ért véget. Most kezdődik.”

A kérdéses recenziót ugyanis én írtam (*Musaeum Georgianum*, 146–151. old.), méghozzá György Péter igen fontos és Magyarországon még alig értelmezhető kérdéseket tárgyaló könyvéről, amely – ahogy a könyv alcíme is mutatja – a múzeumok átváltozását vizsgálja a hálózati kultúra korában, a New York-i Természettörténeti Múzeum példáján (*Az eltörölt hely – a Múzeum*. Magvető, 2003). Ön szerint tehát én lennék az „eltörlés lázában égő recenzens”, aki a múzeumot – „ha nem javul meg” – eltörléssel fenyegeti. Ön, sajnos, nem olvasta el figyelmesen az általam írt szöveget, amelyben György Péter könyvének 182. oldaláról idéztem egy mondatot, mégpedig az alábbi kontextusban: „György Péter könyvének figyelemfelkeltő, egyben vészjósló címe nem sok jót sejtetett. Nagy megnyugvással töltött el, amikor a Múzeum körúton sétálva láttam, hogy az állványon dolgozó munkások a Nemzeti Múzeum portikusát nem akarják eltörölni, csak újra-

festik. A könyve címe mégis egy problémára figyelmeztet: »Ha a gyűjtemény immár nem közvetít a láthatatlan – ismeretlen – tartomány felé és felől, akkor épp az történik a múzeummal, ami a művészettörténet fogalmával: véget érhet.« (182. old.) Ha a múzeum fogalma nem töröltetik is el, éppen a hálózati kultúra dominanciájára válaszolva kell átgondolni reprezentációs és önreprezentációs politikáját.”

Eddig idézem magamat, és kizárólag azért, hogy Ön tisztán lásson, mielőtt tudatlansággal vádol. Ha alaposan elolvasta volna az említett szöveg-helyet, és nem a környezetéből kiragadva idézte volna, akkor nemhogy nem kellett volna feliratkoznia a *BUKSZ* levelezői közé, de a fenti kis függelék megírásával sem kellett volna vesződni. De ha ez volt az ára – mint ahogy Ön írja –, hogy megszülessen a szlovákiai gótikát tárgyaló recenzió, azt kell hogy mondjam: nem bánom.

Üdvözlettel:

PALLAG ZOLTÁN

